

REFERAT Bornholms Ældreråd 2018-2021 d. 26-03-2019

Mødedato Tirsdag d. 26. marts 2019 kl. 00:00

Mødested Mødelokale 3, Landemærket 26, Rønne

Indholdsfortegnelse

Fraværende og bemærkninger til dagsordenen.....	3
Foretræde af sundhedschefen.....	5
Orientering fra følgegruppen vedr. teknik, kultur mm.....	7
Orientering fra følgegruppen vedr. social og sundhed.....	9
Orientering fra den koordinerende gruppe.....	11
Orientering fra Regionsældreråd Hovedstaden og Danske Ældreråd.....	13
Orientering fra Trafikkontaktrådet.....	15
Orientering om fremdrift og foreløbige resultater i ældreanalysen.....	17
Tilsynsrapport plejecenter Klippebo 2018 - Styrelsen for Patientsikkerhed.....	22
Gensidig orientering.....	25
Eventuelt.....	27
Orientering til pressen.....	29

Punkt 1: Fraværende og bemærkninger til dagsordenen

Åbent punkt

1 Fraværende og bemærkninger til dagsordenen

27.15.00P35-0007

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Bornholms Ældreråd	26-03-2019	1	

Fraværende

Afbud fra Anita Diana Mortensen og Jan Harvest

Bemærkninger til dagsordenen

Punkt 2: Foretræde af sundhedschefen

Åbent punkt

2 Foretræde af sundhedschefen

00.05.00I04-0001

Behandling

Bornholms Ældreråd

Mødedato

26-03-2019

Åbent punkt

2

Lukket punkt

Hvem beslutter

Bornholms Ældreråd

Indstilling og beslutning

Formanden indstiller,

- a) At orienteringen tages til efterretning

Bornholms Ældreråd, den 26. marts 2019:

Orienteringen taget til efterretning. Formanden tager en drøftelse af problematikken med formanden for Social- og Sundhedsudvalget

Sagsfremstilling

Sundhedschefen har i mail af den 14. januar 2019 givet ældrerådet en orientering vedr. betaling for kost, linned, tøjvask o. lign i forbindelse med et ophold på Sønderbo.

Som en opfølgning på denne orientering har ældrerådet ønsket en generel orientering om:

- a) Akutpladser
- b) Midlertidigt ophold
- c) Aflastningspladser

Herunder, findes der slet ingen akutsygeplejesker på Bornholm? Hvis ja, hvor hører disse så fysisk og organisatorisk til?

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 3: Orientering fra følgegruppen vedr. teknik, kultur mm

Bilag

Referat af møde den 13. marts 2019

Åbent punkt

3 Orientering fra følgegruppen vedr. teknik, kultur mm

27.15.00P35-0007

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Bornholms Ældreråd	26-03-2019	3	

Bornholms Ældreråd, den 26. marts 2019:

Referat af møde den 13.3.2019 udsendt.

- 25. april 2019 møde med BOFA om tidsplan for affaldshåndteringsplanen.
- Evt. studiebesøg i anden kommune vedr. affaldshåndtering, der kan kombineres med besøg på Ystad Havn omkring trafikken.
- Gruppen planlægger efter et offentligt møde i samarbejde med BOFA i oktober om affaldshåndteringsplanen.
- Der planlægges efter en besigtigelsesdag, hvor Rønne Havn og besøg på Bornholms Kunstmuseum indgår.

Punkt 4: Orientering fra følgegruppen vedr. social og sundhed

Bilag

Referat af møde den 18. marts 2019

Åbent punkt

4 Orientering fra følgegruppen vedr. social og sundhed

27.15.00P35-0007

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Bornholms Ældreråd	26-03-2019	4	

Bornholms Ældreråd, den 26. marts 2019:

Referat af møde den 18.3.2019 udsendt.

- Udkast til sundhedspolitikken gennemgået, punkt om stress blandt personer over 80 år blev iagttaget, det forhold følger gruppen op på.
- Dansk Folkehjælp og Regionskommunen arbejder på et netværk blandt ældre, gruppen følger op på dette.
- Center Sundhed har ændret navn til center for Sundhed og Forebyggelse
- Gruppen fastholder et ønske om flest mulige relevante sager fra Social- og sundhedsudvalget til kommentering og/eller høring
- Forhold omkring klippekortet drøftet, klip fra 2018 overført til 2019
- Der har været holdt kostrådsmøde på DeViKa, referat udsendt. Ældrerådet bemærker at prisen skal holdes på et niveau de ældre har råd til.

Punkt 5: Orientering fra den koordinerende gruppe

Bilag

Referat af møde den 19. marts 2019

Åbent punkt

5 Orientering fra den koordinerende gruppe

27.15.00P35-0007

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Bornholms Ældreråd	26-03-2019	5	

Bornholms Ældreråd, den 26. marts 2019:

Referat fra møde d. 19.3.2019 udsendt, indhold følger punkter på dagsorden.

Borgmesteren inviteres til ældrerådsmødet den 28.5.2019 og igen efter sommerferien, emne igangværende budgetforhandlinger og ældreanalysen.

Der er inviteret til møde i Integrationsrådet den 24. april 2019, den koordinerende gruppe deltager.

Punkt 6: Orientering fra Regionsældreråd Hovedstaden og Danske Ældreråd

Åbent punkt

6 Orientering fra Regionsældreråd Hovedstaden og Danske Ældreråd

27.15.00P35-0007

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Bornholms Ældreråd	26-03-2019	6	

Bornholms Ældreråd, den 26. marts 2019:

Vedr. Danske Ældreråd, - ældrerådet er orienteret via de mails formanden har videresendt, her fremgår det at formanden for Danske Ældreråd er trådt tilbage.

Forretningsudvalget har efterfølgende udsendt en kort udtalelse.

På samme møde blev der orienteret om udbygning af regionens sygehuse, udgifterne andrager Ca. 20 milliarder. Næste møde i forretningsudvalget den 11.4.2019.

Punkt 7: Orientering fra Trafikkontaktrådet

Åbent punkt

7 Orientering fra Trafikkontraktrådet

27.15.00P35-0007

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Bornholms Ældreråd	26-03-2019	7	

Bornholms Ældreråd, den 26. marts 2019:

Resultat af høringen af pensionistbilletter ultimo 2018, er nu resulteret i en differentiering af priserne. Det vurderes vigtig at det oplyste prisniveauet på pensionistbilletter fastholdelse hen i mod planlagt afrejsetidspunktet.

Formanden for trafikkontraktrådet har efterfølgende rejsen der blev foretaget sammen med trafikordførerne i folketinget, sendt disse en opsummering/status på blandt andet på at Ystad Havn der nødvendigvis må kunne modtage Poul Anker og en understregning af nødvendigheden af at kunne sejle selv i høj bølgegang.

Ældrerådet berørte prisniveauet på pensionistbilletter ved DAT, tilfredshed med prisniveauet.

Punkt 8: Orientering om fremdrift og foreløbige resultater i ældreanalysen

Bilag

Temaer i oversigt. bilag til SSU_KB

Åbent punkt

8 Orientering om fremdrift og foreløbige resultater i ældreanalysen

27.36.00P05-0003

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Social- og Sundhedsudvalget	11-03-2019	5	
Bornholms Ældreråd	26-03-2019	8	

Hvem beslutter

Social- og Sundhedsudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Kommunalbestyrelsen besluttede i juni 2018, at der skulle gennemføres en analyse af ældreområdet. Opgaven er beskrevet i et kommissorie og formålet med analysen er *'at sikre, at ressourcerne til ældreområdet anvendes, så de skaber størst mulig værdi for borgerne'*. I kommissoriet er også beskrevet 4 delmål, som analysen skal indfri, samt 6 indikatorer, som ældreområdet skal holde øje med for at sikre sig, at formålet nås.

Opgaven er forankret i Center for Ældres CenterMED; i efteråret 2018 har CenterMED således gennemført 4 heldags temadrøftelser samt et kick off. Arbejdet har et 3-årigt perspektiv.

Resultatet af temadrøftelser og andre aktiviteter er samlet i en overordnet handleplan, hvori 24 temaer er beskrevet, knyttet til kommissoriets delmål og indikatorer. Der er endnu ikke sat effektmål på temaerne og der er heller ikke beregnet økonomi på dem alle. Hvor der er, fremgår det i afsnittet *'økonomiske konsekvenser'*.

Indstilling og beslutning

Den koordinerende centerchef indstiller, at

- Orienteringen tages til efterretning, og sagen sendes til Ældrerådet til orientering.
- Det videre arbejde tages til efterretning
- Frigivelse af 50.000 kr. af midlerne til styrkelse af trivsel og arbejdsmiljø i 2019, såfremt Hoved MED støtter op om etablering af et coachtilbud til medarbejderne i Center for Ældre

Social- og Sundhedsudvalget, den 11. marts 2019:

Ad a) Orienteringen taget til efterretning og sendes til orientering i Ældrerådet.

Ad b) Taget til efterretning.

Ad c) anbefales.

Sagsfremstilling

I efteråret 2018 gennemførte CenterMED i Center for Ældre 4 heldags temadrøftelser; deltagerne var medlemmer og suppleanter i CenterMED, og inviterede gæster primært fra Center For Sundheds CenterMED samt Sekretariatet. Drøftelserne formede sig som en række gruppearbejder, hvor deltagerne arbejdede grundigt og systematisk med at undersøge og give bud på, hvordan ældreområdet gennem ændret fokus/praksis kan indfri analysens overordnede formål. Efter hver temadrøftelse forelå en lang række overvejelser, spørgsmål og forslag, som blev samlet i en overordnet plan, med 24 temaspor.

Temasporene, der nu arbejdes videre med, er således forankret i faglige og erfaringsbaserede drøftelser blandt medarbejder- og lederrepræsentanter fra hele ældreområdet.

Temaerne er i januar, på to ekstraordinære CenterMED-møder, gennemgået, rettet til, knyttet til delmål og procesbeskrevet i et 2 – 2,5 årigt perspektiv. Nedenfor berøres de væsentligste temaer og deres tilknytning til delmål og indikatorer. Et samlet overblik kan ses i bilag.

Kommissoriets delmål og indikatorer

4 delmål:

- 1) Et sundt arbejdsmiljø med høj trivsel hos medarbejderne
- 2) En sund balance mellem opgaver og udgiftsniveau
- 3) Overholdelse af budget
- 4) Klar forventningsafstemning, internt og eksternt, om hvad ældreområdet kan og skal

6 indikatorer:

1. antallet af medarbejdere pr. leder i direkte reference skal bringes ned
2. Antallet af borgere, som en medarbejder besøger, skal bringes ned
3. Antallet af medarbejdere i borgernes hjem skal bringes ned
4. Medarbejdernes sikkerhed i at løse opgaverne i jobbet skal løftes
5. Tiden, hvor medarbejderne er ude hos borgerne, skal øges
6. Korttidssygefraværet skal nedbringes

Temaer, delmål og indikatorer

De 24 temaer knytter sig et eller flere af delmål og indikatorer.

Enkelte er knyttet til alle 4 *delmål* – og det er typisk store og langvarige kulturforandrende processer, som også strækker sig over hele analyseperioden. Eksempelvis 'Formulering af kerneopgave', 'Nærvær og mening omkring budget og løbende forbrug skal øges' samt 'At arbejde med udvikling af faglige metoder og processer skal være en del af hverdagen'. Endelig også 'Samspillet mellem hjemmeplejen og plejeboligområdet', hvor der er 4 delelementer, der undersøges nærmere. Kerneopgaveformuleringen er godt i proces, med drøftelse af udkast på CenterMED i februar.

I forhold til disse temaer vil der blive målt på effekt ud fra indikationerne 'Medarbejdernes sikkerhed i at løse opgaverne i jobbet skal løftes' samt 'Korttidsfraværet skal nedbringes' og positiv effekt skal kunne ses i såvel sygefraværsstatistikker i 2019 som i næste trivselsmåling (2020).

En lang række temaer knytter sig derudover sideordnet til *delmålene vedr. arbejdsmiljø og trivsel* samt *overholdelse af budget* og for en dels vedkommende også delmålet *En sund balance mellem opgaver og udgiftsniveau*.

Det er typisk temaer, som fokuserer på at forbedre vilkår for medarbejderne (coachtilbud, tilbud om ønsket timetal, afdækning af vilkår for ledere i plejeboligområdet), på styrket kommunikation mellem ledelse og medarbejdere gennem MED-systemet, på forenkling og bedre kobling mellem vagtplanlægning og daglig planlægning, eftersyn af kontaktpersonordninger, hygiejnefokus, bedre opfølgning på trivselsmålingerne m.v.. Særligt for Hjemmeplejen er der omkring årsskiftet iværksat en større omlægning, som tager udgangspunkt i behov for kontinuitet og forudsigelighed. Der arbejdes nu med implementering af faste ruter og forenkling af planlægningen. En ny ledelsesstruktur træder i kraft pr. 1. juni 2019.

Her følges udviklingen bl.a. gennem indikatorerne 'Antallet af borgere, som en medarbejder besøger, skal bringes ned' og 'Antallet af medarbejdere i borgernes hjem skal bringes ned' samt 'Korttidsfraværet skal nedbringes' og 'Antallet af medarbejdere pr. leder i direkte reference skal bringes ned'. Også her vil der blive målt på effekt i sygefraværstatistikker samt i medarbejdernes kørelister og audits på borgerforløb.

Endelig har delmålet *'Klar forventningsafstemning, internt og eksternt, om hvad ældreområdet kan og skal'* også knyttet en del temaer til sig, eksempelvis opstartssamtaler i Hjemmeplejen, kommunikationsplan og styrket dialog med borgere og pårørende, som modtager pleje i eget hjem.

Her måles ud fra indikatoren 'Medarbejdernes sikkerhed i at løse opgaverne i jobbet skal løftes' og effekt aflæses i næste trivselsmåling.

Proces og produkt

De 4 temadrøftelser har været tilrettelagt og afviklet i en udforskende og undersøgende ånd og de 24 temaer, som ældreområdet skal arbejde videre med i de kommende år, bærer præg heraf. Analysen er således langt fra udtømmende, selve undersøgelsesarbejdet er heller ikke afsluttet, og der vil i fremtiden dukke flere lejligheder op, hvor CenterMED vil gå undersøgende og dialogpræget til værks. Ovenfor er fremhævet nogle eksempler på, hvor der allerede er iværksat konkrete forandringer, men disse er ikke udtømmende ligesom mange af temaerne endnu ikke er proces, men alene programsat til iværksættelse i løbet af 2019.

Det går som en understrøm under alle temaerne, at det har haft en tydeligt mærkbar effekt at ældreområdet har kigget på sig selv. En deltager har formuleret det således: *'det MED-udvalg, jeg er en del af, er meget anderledes, end det, jeg fra starten var med i. Større respekt, en mere åben og ærlig tone, nysgerrigheden på hinandens perspektiver råder og vi har oparbejdet en større vilje til at tage det fælles ansvar for ældreområdet på os'*. En anden udtrykker, at *'der blevet set på vores organisering fra mange vinkler og jeg oplevede at jeg blev hørt. Jeg har fået en bred information om, hvordan tingene hænger sammen, både på plejecentrene og hjemmeplejen og en masse spændende nøgle tal. Jeg har fået en stor forståelse for, hvordan tingene hænger sammen og ser nu, at man simpelthen ikke kan sammenligne alt'*.

Mens der således i forhold til de 24 temaer er et meget stort arbejde foran ældreområdet, er der altså allerede i analyseprocessen høstet vigtige gevinster.

Økonomiske konsekvenser

Kommunalbestyrelsen besluttede i forbindelse med budget 2019 at afsætte 2 mio. kr. til styrkelse af trivsel og arbejdsmiljø i ældreområdet, faldende til 1.5 mio. kr. i overslagsårene.

Heraf er der ved Kommunalbestyrelsens beslutning januar 2019 disponeret 1.609.000 kr. til 2019, mens alle 1.5 mio. kr. er disponeret i overslagsårene. Der er således en rest i 2019 på 391.000 kr.

Af de 24 temaer er kun et enkelt på nuværende tidspunkt beløbsat, nemlig etablering af et coachtilbud til medarbejdere, som er i risiko for fravær på grund af arbejdsbelastning. CenterMED har søgt HMUs trivselspulje om 100.000 kr. til formålet; Center for Ældre egenfinansiering vil være yderligere 100.000 kr., hvoraf de 50.000 kr. foreslås finansieret af de 391.000 kr.

Hvis tiltaget imødekommes vil godt 11 % af Center for Ældres medarbejdere kunne nyde godt af et coachforløb i 2019 og der forventes mærkbar effekt på korttidsfraværet.

Restbeløbet på 341.000 kr. i 2019 reserveres til senere stillingtagen. Der gøres samtidig opmærksom på, at temaet 'Afdækning af vilkår for ledelse i plejeboligområdet' kan medføre et behov for varig finansiering, som ikke kan anvises inden for eget budget.

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

Til orientering i Bornholms Ældreråd:

Bornholms Ældreråd, den 26. marts 2019:
Orienteringen taget til efterretning. Formanden oplyste at næste møde i følgegruppen er den 29.4.2019.

Punkt 9: Tilsynsrapport plejecenter Klippebo 2018 - Styrelsen for Patientsikkerhed

Bilag

Endelig tilsynsrapport vedr. plejecenter Klippebo - STPS

Åbent punkt

9 Tilsynsrapport plejecenter Klippebo 2018 - Styrelsen for Patientsikkerhed

29.09.20G01-0013

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Social- og Sundhedsudvalget	11-03-2019	6	
Bornholms Ældreråd	26-03-2019	9	

Hvem beslutter

Social- og Sundhedsudvalget beslutter

Resumé

Styrelsen for Patientsikkerhed har gennemført et risikobaseret, planlagt tilsyn på plejecenter Klippebo d. 4. oktober 2018. Den endelige tilsynsrapport er nu modtaget, og forelægges udvalget til orientering. Konklusionen på tilsynet er, at Klippebo falder ind i kategorien: Mindre problemer af betydning for patientsikkerheden.

Indstilling og beslutning

Den koordinerende centerchef indstiller,

- At Tilsynsrapporten tages til efterretning, og sendes til Ældrerådet til orientering.

Social- og Sundhedsudvalget, den 11. marts 2019:

Taget til efterretning og sendes til orientering i Ældrerådet.

Sagsfremstilling

Styrelsen for Patientsikkerhed har ved tilsynet på Klippebo lagt vægt på, at plejecenteret fremstod velorganiseret, med gode procedurer og høj grad af systematik. De fleste målepunkter var opfyldt ved tilsynet, og det var styrelsens vurdering, at der straks, ud fra den vejledning og den dialog, som foregik under tilsynet, ville blive iværksat ændringer, så målepunkterne ville blive opfyldt.

Fundene ved tilsynet har givet Styrelsen for Patientsikkerhed anledning til at henstille følgende:

- At der fremgår en oversigt over patienternes sygdomme og funktionsnedsættelser og den skal revideres ved ændringer i patientens helbredstilstand (målepunkt 6).
- At der ikke opbevares medicin med udløbet holdbarhedsdato eller sterilvarer med overskredet udløbsdato (målepunkt 12)

Punkterne er nu opfyldt på Klippebo, og der foretages ikke yderligere tiltag.

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

Til orientering i Bornholms Ældreråd:

Bornholms Ældreråd, den 26. marts 2019:

Orienteringen taget til efterretning. Ældrerådet finder at det er en positiv rapport.

Punkt 10: Gensidig orientering

Åbent punkt

10 Gensidig orientering

27.15.00P35-0007

Behandling

Bornholms Ældreråd

Mødedato

26-03-2019

Åbent punkt

10

Lukket punkt

Bornholms Ældreråd, den 26. marts 2019:

Efter henvendelse fra en pensionistforening blev forretningsgangen omkring § 18 midler drøftet. De frivillige foreninger opfordres til at møde op til dialogmøder med Social- og Sundhedsudvalget omkring emnet.

Ældrerådet har igen drøftet problematikken omkring de foreninger der bliver hjemløse i forbindelse med opsigelserne ude på Almegaards Kaserne, ældrerådet opfordrer regionskommunen til at gå ind i problematikken og have blandt andet Østre Skole i tankerne.

Punkt 11: Eventuell

Åbent punkt

11 Eventuelt

27.15.00P35-0007

Behandling

Bornholms Ældreråd

Mødedato

26-03-2019

Åbent punkt

11

Lukket punkt

Bornholms Ældreråd, den 26. marts 2019:

Intet

Punkt 12: Orientering til pressen

Åbent punkt

12 Orientering til pressen

27.15.00P35-0007

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Bornholms Ældreråd	26-03-2019	12	

Bornholms Ældreråd, den 26. marts 2019:
Formanden orienterer pressen.